

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Slavomíra Nováka a soudkyň Mgr. Andrey Veselé a Mgr. Jany Jurečkové ve věci

žalobce

PRECO GROUP s.r.o., IČ: 283 83 176,
se sídlem Praha 10, Na Návsí 525/6a,
zastoupen advokátem Mgr. Tomášem Krejčím,
se sídlem Praha 1, Pařížská 204/21

proti
žalovanému

Magistrát hl. m. Prahy,
se sídlem Praha 1, Mariánské náměstí 2

Za účasti:

- 1) RNDr. M. S.,
- 2) E. G. V.,
- 3) M. A. C., bytem P. 3, Š. 28,
oba zastoupeni Mgr. Danielou Vlčkovou,
advokátkou se sídlem v Praze 2, Londýnská 59,

v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 5. 8. 2016, č. j. MHMP 1283769/2016

t a k t o:

- I. Žaloba **s e z a m í t á.**
- II. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.

Shodu s prvopisem potvrzuje J. V.

III. Osoby zúčastněné na řízení nemají právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í:

I.

Základ sporu

1. Žalobce se včas podanou žalobou dne 12. 9. 2016 domáhal u Městského soudu v Praze (dále jen „městský soud“) zrušení rozhodnutí Magistrátu hl. m. Prahy ze dne 5. 8. 2016, č. j. S-MHMP 1283769/2016 (resp. jeho výrok I.), kterým bylo zamítnuto odvolání žalobce – stavebníka – společnosti PRECO GROUP s.r.o., a autorizovaného inspektora Ing. arch. I. D. proti rozhodnutí Úřadu městské části Praha 3 ze dne 31. 3. 2016, č. j. UMCP3 033051/2016, sp. zn. OV/1957/15/Kř.
2. Úřad městské části Praha 3 dne 31. 3. 2016 rozhodl, že stavebníkovi – společnosti PRECO GROUP, nevzniklo právo provést stavbu „Nástavba, dvorní přístavba a stavební úpravy bytového domu č. p. x na pozemku č. parc. x v k. ú. x, Š. 28, P. 3“, na základě oznámení společnosti GLENGYLE s.r.o., IČ: 271 93 071, došlého stavebnímu úřadu dne 3. 8. 2009 a doloženého certifikátem ident. č. 090701/St ze dne 30. 7. 2009, autorizovaného inspektora podle stavebního zákona pana Ing. arch. I. D.
3. Krátce před tímto rozhodnutím ze dne 31. 3. 2016 Úřad městské části Praha 3 rozhodnutím ze dne 15. 2. 2016, č. j. UMCP3 014913/2016/2, vydal kolaudační souhlas k užívání pro Bytový dům v P. 3, Š. 28, parc. č. x v k. ú. x – stavební úpravy, přístavba a nástavba domu.
4. Ohledně inkriminované stavby rozhodoval již dříve Magistrát hl. m. Prahy dne 14. 7. 2014 rozhodnutím č. j. S-MHMP 1031748/2014/SUP/Lš zamítl odvolání Ing. D. B. a RNDr. M. S. proti rozhodnutí Úřadu městské části Praha 3 ze dne 14. 4. 2014, č. j. OV/579/14/Kř, kterým byla zamítnuta společná žádost jmenovaných o vydání předběžného opatření, jímž by se zabránilo zahájení stavby „Nástavba, dvorní přístavba a stavební úpravy bytového domu č. p. 585 na pozemku parc. č. x v k. ú. x, Š. 28, P. 3“ a současně se jím pozastavila platnost certifikátu ident. č. 090701/St ze dne 30. 7. 2009 vydaného autorizovaným inspektorem Ing. arch. I. D.

II.

Obsah žaloby, vyjádření žalovaného a zúčastněných osob a předešlý vývoj soudního řízení

5. Žalobce proti napadenému rozhodnutí a proti rozhodnutí Úřadu městské části Praha 3 namítal zejména, že nebyla dána základní podmínka k tomu vydat deklaratorní rozhodnutí podle § 142 správního řádu, a sice nezbytnost takového rozhodnutí pro uplatnění práv žadatele. Vzhledem k tomu, že stavba, které se spor týká, již byla realizována i zkolaudována, tak bylo podle žalobce zcela vyčerpáno oprávnění stavebníka provést stavbu, a nejsou zde proto ani již žádná práva, která by žadatelé (o rozhodnutí podle § 142) mohli uplatňovat.

Shodu s prvopisem potvrzuje J. V.

6. Žalobce dále namítal, že oprávnění stavbu provést získal v dobré víře (od původního stavebníka) a že žalovaný měl vzít při svém rozhodování v potaz i ochranu práv jeho i dalších osob (vlastníků bytů) nabytých v dobré víře (viz základní zásada správního řízení podle § 2 odst. 3 správního řádu). Žalovaný měl dále zohlednit, že žádost podle § 142 správního řádu byla podána více než 5 let od vypracování certifikátu autorizovaného inspektora; v mezidobí od podání žádosti do rozhodnutí o ní byl také vydán kolaudační souhlas. Podle žalobce tak měl žalovaný hodnotit, zda je postup, který nakonec zvolil, proporcionální právě vzhledem k uvedeným skutečnostem. Žalobce se odkázal i na stanovisko Ministerstva pro místní rozvoj zveřejněném dne 9. 10. 2013, s názvem K možnosti obrany proti certifikátu autorizovaného inspektora vydaného podle stavebního zákona v jeho znění před novelou, které naznačuje, že by možnost podání žádosti podle § 142 správního řádu mohlo být omezeno lhůtou srovnatelnou s lhůtou pro rozhodnutí v přezkumném řízení. Žalobce se pozastavuje nad tím, že žalovaný jakožto v hierarchii státní správy podřízený správní orgán se tímto názorem ministerstva neřídil.
7. Žalobce dále zpochybnil závěry žalovaného stran toho, že autorizovaný inspektor při vypracování certifikátu podle § 117 zákona č. 183/2006 Sb., stavební zákon, ve znění účinném do 31. 12. 2012, pochybil, když nepředal k vypořádání stavebnímu úřadu námitky osob, které by byly účastníky stavebního řízení. Podle žalobce byl postup autorizovaného inspektora v pořádku, neboť námitky, které tyto osoby vznesly, byly nepřípustné, a to mohl autorizovaný inspektor zhodnotit sám, aniž by věc předložil stavebnímu úřadu.
8. Žalobce namítal nezákonnost napadeného rozhodnutí s tím, že certifikát autorizovaného inspektora Ing. arch. I. D., ident. č. 090701/St, ze dne 30. 7. 2009, byl v rámci činnosti správního orgánu opakovaně předmětem přezkumu a správní orgán vždy osvědčil jeho platnost. Poukazoval na rozhodnutí Úřadu městské části Praha 3, odbor výstavby, ze dne 14. 4. 2014, č. j. OV/579/14/Kř, potvrzené rozhodnutí Magistrátu hl. m. Prahy, odbor stavební a územního plánu, ze dne 14. 7. 2015, č. j. MHMP 1031748/2014. Odbor výstavby vydal rovněž dne 10. března 2014 vyjádření potvrzující platnost předmětného certifikátu.
9. Žalovaný správní orgán ve svém vyjádření ze dne 10. 10. 2016 navrhl žalobu zamítnout jako nedůvodnou s tím, že aplikuje usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 6. září 2012, č. j. Konf 25/2012 – 9, přičemž předmětem řízení podle § 142 správního řádu je zjištění, zda byly splněny podmínky § 117 stavebního zákona. Autorizovaný inspektor nevypořádal námitky účastníků řízení, které u něj uplatnili. Žalovaný se dále odvolával na právní názor z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 25. listopadu 2015, č. j. 2 As 53/2015-40.
10. Žalobce ve své replice ze dne 16. 1. 2017 uvedl, že zahájení řízení podle § 142 správního řádu o určení právního vztahu sice není konkrétně omezeno žádnou lhůtou, jeho zahájení je ale limitováno samotnou dikcí tohoto ustanovení, a to především onou nezbytností, která tu více jak šest let od vypracování certifikátu již nemůže být. Žalobce namítal porušení zásady právní jistoty, ochrany práv nabytých v dobré víře a zásady legitimního očekávání. Namítal, že ona nezbytnost jednak řeší časové omezení, a jednak to, zda bez zahájení řízení podle § 142 správního řádu bude nějaké konkrétní právo žadatele omezeno. Žalobce přiložil odvolání původního stavebníka společnosti

GLENGYLE s.r.o., IČ: 271 93 071, proti rozhodnutí Úřadu městské části Praha 3, odbor výstavby, ze dne 4. 2. 2013, č. j. OV/42.71/13/Kř.

11. Zástupce žalobce potom při ústním jednání zdůraznil, že soud by měl zkoumat, zda řízení, z něhož vzešlo napadené rozhodnutí, nepředcházelo jiné řízení, které by daný předmět vyčerpalo (překážka věci rozhodnuté). V této souvislosti upozornil, že žalobce ještě před tím, než proběhlo řízení podle § 142 správního řádu na žádost pí S. a p. B., dne 17. 2. 2014 podal žádost se stejným obsahem (o deklaraci práva provést stavbu), na kterou Úřad Městské části Prahy 3 reagoval vyjádřením ze dne 10. 3. 2014 (žalobce toto považuje materiálně za deklaratorní rozhodnutí podle § 142 správního řádu).
12. Osoba zúčastněná na řízení pí RNDr. M. S., vlastník pozemku parc. č. X a stavby č. p. X v k. ú. Žižkov, ve svých vyjádřeních ze dne 7. 10. 2016 a 4. 11. 2016 uvedla, že certifikát napadla bezprostředně poté, kdy zjistila zahájení stavby. Vzhledem k tomu, že stavba nebyla zahájena do dvou let od jeho vystavení, domnívala se, že stavební povolení pozbylo platnosti. Dům byl ve zchátralém stavu, příležitostně obývaný bezdomovci, opakovaně zde na oznámení nájemníků sousedních nemovitostí zasahovala policie. Její námitky vznesené ve zkráceném stavebním řízení nebyly bezpředmětné, když městský soud rozsudkem ze dne 8. června 2011, č. j. 9 Ca 380/2008-62, zrušil územní rozhodnutí. Dále uvedla, že případné existenciální problémy vlastníků bytových jednotek by nebyly důsledkem uvedení stavebního řízení do právně bezvadného stavu, ale důsledkem skutečnosti, že PRECO GROUP prodala tyto jednotky s plným vědomím vadného právního stavu. Dne 6. 2. 2017 doplnila, že městský soud rozsudkem ze dne 29. listopadu 2016, č. j. 11 A 54/2016-86, zrušil kolaudační souhlas.
13. Městský soud ve věci nařídil jednání, které se konalo dne 1. 3. 2018, při němž účastníci řízení setrvali na svých původních stanoviscích. RNDr. M. S. soud informovala, že Magistrát hl. m. Prahy usnesením ze dne 15. 5. 2017, č. j. MHMP 699229/2017, zastavil přezkumné řízení k přezkoumání účinného kolaudačního souhlasu ze dne 15. 2. 2016, č. j. UMCP3 014913/2016-2, a že jej napadla žalobou u tohoto soudu (věc je vedena pod sp. zn. 14 A 7/2017).
14. Při ústním jednání konaném dne 11. 3. 2020 právní zástupkyně osob zúčastněných na řízení ad 2) a 3), Mgr. V., odkázala na jednu ze základních zásad činnosti správních orgánů spočívající v tom, že mají být šetřena práva nabytá v dobré víře; bylo tedy třeba porovnat závažnost újmy, která hrozí osobám, které vyvolaly řízení podle § 142 správního řádu, a osobám, které již nabyly práva k vzniknuvším bytovým jednotkám. Újma, která by postihla posledně uvedené osoby, je přitom skutečně veliká, tyto osoby by totiž přišly o předmět svého vlastnictví (přičemž by nadále trvaly jejich závazky z hypotečních smluv). V případě prvně uvedených osob by újma spočívala toliko v určitém diskomfortu spojeným s jejich vlastnictvím, nikoliv ale ve ztrátě předmětu tohoto vlastnictví.
15. Městský soud rozhodl ve věci rozsudkem dne 1. 3. 2018, č. j. 8 A 164/2016-67, tak, že žalobě vyhověl a napadené rozhodnutí zrušil. Městský soud přisvědčil žalobci v tom, že se žalovaný nevypořádal s důležitou námitkou, která byla uplatněna již v odvolání. Žalobce v odvolání namítal, že platnost certifikátu autorizovaného inspektora vydaného podle § 117 stavebního zákona byla postupem podle § 142 správního řádu napadena až téměř 6 let poté, co byl vydán, a že je tedy při rozhodování dbát i práv nabytých v dobré víře v jeho platnost. Městský soud dále při meritorním posouzení této námitky

vycházel zejména z usnesení zvláštního senátu zřízeného podle zákona č. 131/2002 Sb., o rozhodování některých kompetenčních sporů (dále jen „zvláštní senát“), ze dne 6. 9. 2012, č. j. Konf 25/2012-9, který otevřel cestu pro přezkum certifikátů autorizovaného inspektora vydávaných podle § 117 stavebního zákona (ve znění účinném do 31. 12. 2012) v řízení o určení právního vztahu podle § 142 správního řádu. Městský soud vycházel z toho, že zvláštní senát nechal otevřenou otázku, v jakém časovém horizontu (lhůtě) může být podána žádost podle § 142; městský soud přitom upozornil, že v posuzovaném případě byla tato žádost podána až necelé tři roky po uvedeném rozhodnutí zvláštního senátu, které otevřelo danou procesní cestu obrany. Podle městského soudu tudíž měl být při hodnocení přípustnosti žádosti podle § 142, potažmo při rozhodování o žádosti samé (tedy zda stavebníkovi na základě certifikátu vzniklo, či nevzniklo právo provést stavbu) použit test proporcionality. V testu proporcionality by pak byl zvážen na jedné straně zájem žadatele (uplatnění jeho práv), na druhé straně práva nabytá v dobré víře žalobcem a dalšími osobami na podkladě vydaného certifikátu, a to se zohledněním doby, která uplynula od jeho vydání.

16. Proti tomuto rozsudku městského soudu podal žalovaný dne 13. 4. 2018 kasační stížnost, které Nejvyšší správní soud rozsudkem ze dne 20. 12. 2018, č. j. 2 As 137/2018-43 (dále jen: „zrušovací rozsudek“), vyhověl a rozsudek městského soudu zrušil. Nejvyšší správní soud se odkázal na svá předchozí rozhodnutí, ve kterých uvedl, že v případě přezkumu certifikátů autorizovaného inspektora vydávaných podle § 117 stavebního zákona (ve znění účinném do 31. 12. 2012) v řízení o určení právního vztahu podle § 142 správního řádu, se má podmínka nezbytnosti takového rozhodnutí pro uplatnění práv za splněnou. Odkázal se např. na vlastní rozsudek z 8. 6. 2016, č. j. 2 As 52/2016-84, ve kterém uvedl: *„Tvrdí-li tedy žadatel, že je osobou, jež byla ve zkráceném stavebním řízení podle § 117 stavebního zákona, ve znění účinném do 31. 12. 2012, opomenuta jako ten, kdo má právo uplatnit námitky proti provádění stavby, považuje se pro účely vydání deklaratorního rozhodnutí dle § 142 správního řádu podmínka prokázání, že je takové rozhodnutí nezbytné pro uplatnění jejích práv, za splněnou. Žádost osoby tvrdící, že byla při přípravě certifikátu autorizovaného inspektora opomenuta, musí být meritorně posouzena.“* Podle Nejvyššího správního soudu má být k dobré víře žalobce a dalších osob ve správnost certifikátu autorizovaného inspektora jakož i k dalším okolnostem (např. doba, po které byl certifikát zpochybněn) přihlédnuto až v návazných řízeních (o odstranění stavby či o dodatečném povolení stavby), ve kterých bude teprve řešena otázka, zda stavba má, či nemá být povolena; teprve v nich tedy nastane prostor pro test proporcionality

III.

Opětovné posouzení žaloby

17. Při opětovném přezkoumání napadeného rozhodnutí je městský soud v souladu s § 110 odst. 4 s. ř. s. vázán právním názorem vysloveným Nejvyšším správním soudem ve zrušovacím rozsudku. Městský soud při opětovném projednání žaloby posoudil napadené rozhodnutí podle § 75 soudního řádu správního, tedy v mezích žalobcem uplatněných žalobních bodů, vycházel přitom ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu.
18. Městský soud dospěl k závěru, že žaloba není důvodná.

19. Podle § 117 odst. 1 stavebního zákona, ve znění platném do 31. 12. 2012, *uzavře-li stavebník s autorizovaným inspektorem smlouvu o provedení kontroly projektové dokumentace pro stavbu, kterou hodlá provést, může takovou stavbu pouze oznámit stavebnímu úřadu, jestliže byla opatřena souhlasná závazná stanoviska dotčených orgánů a vyjádření osob, které by byly účastníky stavebního řízení (§ 109), a nejde o stavbu, která je zvláštním právním předpisem, územně plánovací dokumentací nebo rozhodnutím orgánu územního plánování přímo označena jako nezpůsobilá pro zkrácené stavební řízení.*
20. Podle § 117 odst. 2 stavebního zákona, ve znění platném do 31. 12. 2012, *stavebník k oznámení stavby připojí projektovou dokumentaci stanovenou prováděcím právním předpisem a certifikát vydaný autorizovaným inspektorem. Dokumentace se předkládá ve dvojím vyhotovení; není-li obecní úřad stavebním úřadem, nebo stavebník není vlastníkem stavby, předkládá se trojmo.*
21. Podle § 117 odst. 4 stavebního zákona, ve znění platném do 31. 12. 2012, *pokud ve vyjádřeních podle odstavce 1 byly uplatněny námitky proti provádění stavby, autorizovaný inspektor je posoudí a projedná s osobami, které je uplatnily. Způsob vypořádání námitek a závěry, popřípadě podklady, z nichž vycházel, připojí autorizovaný inspektor k certifikátu podle odstavce 3. Nepodaří-li se při vypořádání námitek odstranit rozpory mezi osobami, které by jinak byly účastníky řízení, předloží jejich vyjádření spolu s projektovou dokumentací a závaznými stanovisky dotčených orgánů stavebnímu úřadu, který zajistí vypořádání námitek podle § 114 nebo usnesením rozhodne o námitkách ve své působnosti anebo usnesením rozhodne o nezpůsobilosti stavby pro zkrácené řízení.*
22. Podle usnesení zvláštního senátu ze dne 6. 9. 2012, č. j. Konf 25/2012-9, autorizovaný inspektor jmenovaný podle § 143 a násl. stavebního zákona není správním orgánem ve smyslu § 1 odst. 1 správního řádu a § 4 odst. 1 písm. a) soudního řádu správního. Jím vydaný certifikát (§ 117 odst. 2 stavebního zákona) není rozhodnutím správního orgánu (§ 67 správního řádu, § 65 s. ř. s.) přezkoumatelným ke správní žalobě soudem, ale plněním ze soukromoprávní smlouvy uzavřené se stavebníkem.
23. Zvláštní senát v citovaném usnesení rovněž *obiter dictum* nastínil, jakou procesní cestou je možné se bránit účinkům certifikátu autorizovaného inspektora vydaného podle § 117 stavebního zákona (ve znění do 31. 12. 2012), když uvedl: „Všechny další osoby (ve věcech dosud projednávaných šlo zpravidla o opomenuté sousedy coby osoby, které by byly účastníky, kdyby se vedlo stavební řízení), které by mohly být dotčeny vznikem práva stavby na základě oznámení doprovázeného certifikátem, mohou využít postupu podle § 142 spr. ř. Toto ustanovení upravuje zvláštní řízení o určení právního vztahu. (...) Všechny další osoby (ve věcech dosud projednávaných šlo zpravidla o opomenuté sousedy coby osoby, které by byly účastníky, kdyby se vedlo stavební řízení), které by mohly být dotčeny vznikem práva stavby na základě oznámení doprovázeného certifikátem, mohou využít postupu podle § 142 spr. ř. Toto ustanovení upravuje zvláštní řízení o určení právního vztahu. (...)Podání návrhu na zahájení takového řízení o určení právního vztahu není omezeno žádnou lhůtou.(...) V případě, že stavební úřad během řízení dle § 142 spr. ř. shledá, že certifikát byl vydán bez splnění zákonných předpokladů, zejména neoprávněnou osobou, na základě nezákonného postupu, v rozporu s územně plánovací dokumentací, bez souhlasných závazných stanovisek všech dotčených orgánů nebo bez souhlasných vyjádření všech osob, které by byly účastníky stavebního řízení, nevypořádal řádně námitky potenciálních účastníků stavebního řízení, resp. nepředložil nevypořádané rozpory stavebnímu úřadu atd.,

vydá stavební úřad deklaratorní rozhodnutí o tom, že stavebníkovi právo provést stavbu nevzniklo.“

24. Podle § 142 odst. 1 správního řádu, *správní orgán v mezích své věcné a místní příslušnosti rozhodne na žádost každého, kdo prokáže, že je to nezbytné pro uplatnění jeho práv, zda určitý právní vztah vznikl a kdy se tak stalo, zda trvá, nebo zda zanikl a kdy se tak stalo.*
25. Podle § 142 odst. 2 správního řádu, *podle odstavce 1 správní orgán nepostupuje, jestliže může o vzniku, trvání nebo zániku určitého právního vztahu vydat osvědčení anebo jestliže může otázku jeho vzniku, trvání nebo zániku řešit v rámci jiného správního řízení.*
26. Tuto procesní obranu proti účinkům certifikátu autorizovaného inspektora tedy zvolila osoba zúčastněná na řízení dr. M. Sl. a rovněž Ing. D. B., kteří každý samostatně podali žádost o určení právního vztahu podle § 142 správního řádu. Základní podmínkou pro vydání deklaratorního rozhodnutí podle daného ustanovení je, že je to nezbytné pro uplatnění práv žadatele (podmínka právního zájmu).
27. Právě nedostatek této podmínky pro vydání deklaratorního rozhodnutí podle § 142 správního řádu namítá žalobce. Jedná se přitom o stěžejní námitku, která zpochybňuje samotnou skutečnost, že napadené rozhodnutí mohlo být vydáno.
28. Této námitce městský soud nemohl přisvědčit. Nejvyšší správní soud ve svém zrušovacím rozsudku odkázal na jiný svůj rozsudek ze dne 8. 6. 2016, č. j. 2 As 52/2016 – 84, ve kterém konstatoval, že: *„Tvrdí-li tedy žadatel, že je osobou, jež byla ve zkráceném stavebním řízení podle § 117 stavebního zákona, ve znění účinném do 31. 12. 2012, opomenuta jako ten, kdo má právo uplatnit námitky proti provádění stavby, považuje se pro účely vydání deklaratorního rozhodnutí dle § 142 správního řádu podmínka prokázání, že je takové rozhodnutí nezbytné pro uplatnění jejich práv, za splněnou. Žádost osoby tvrdící, že byla při přípravě certifikátu autorizovaného inspektora opomenuta, musí být meritorně posouzena.(...) Pro vpuštění žalobce do řízení podle § 142 správního řádu tedy není třeba žádného navazujícího řízení, ostatně taková podmínka neplyne ani z textu zákona. Je však pravděpodobné, že deklaratorní rozhodnutí může být následně použito jako podklad pro další řízení, a to např. řízení o odstranění stavby, tak i pro řízení o náhradě majetkové škody či nemajetkové újmy v civilním soudnictví.“* K podobnému závěru přitom Nejvyšší správní soud dospěl např. i v rozsudku ze dne 25. 11. 2015, č. j. 2 As 53/2015-40.
29. Otázka, zda v daném případě byla splněna podmínka nezbytnosti deklaratorního rozhodnutí podle § 142 správního řádu, byla tudíž jednoznačně vyřešena zrušovacím rozsudkem Nejvyššího správního soudu (v návaznosti na starší judikaturu). Městský soud k tomu doplňuje, že vydáním rozhodnutí podle § 142 správního řádu se osobám, které o jeho vydání žádaly, otevírá cesta k uplatnění jejich námitek vůči stavbě realizované na základě certifikátu. Není přitom pravda, jak tvrdí žalobce, že po samotné realizaci stavby zde již nejsou práva, která by mohli účastníci stavebního řízení uplatňovat (že celé právo realizovat stavbu se již vyčerpalo). Naopak, pokud příslušný správní orgán v rozhodnutí podle § 142 správního řádu deklaruje, že na základě certifikátu žalobci nevzniklo oprávnění provést stavbu, potom se otevírá cesta k dalším řízením podle stavebního zákona (např. o odstranění stavby nebo o dodatečném povolení stavby), ve kterých budou moci tyto osoby uplatňovat své námitky, resp.

práva. Podmínka nezbytnosti deklaratorního rozhodnutí podle § 142 správního řádu tedy v posuzovaném případě byla splněna.

30. Městský soud nemohl přisvědčit ani další námitce žalobce, že se žalovaný dostatečně nevypořádal s jeho námitkou, že při rozhodování nebyla zohledněna práva jeho i dalších osob nabytá v dobré víře ve správnost certifikátu autorizovaného inspektora (a v existenci oprávnění provést stavbu), přičemž k zahájení řízení podle § 142 správního řádu došlo přitom více než 5 let po vydání certifikátu. Nejvyšší správní soud ve svém zrušovacím rozsudku dospěl k závěru, že: *„Účelem deklaratorního rozhodnutí podle § 142 správního řádu je pouze konstatovat, zda určitý právní vztah vznikl; v nyní projednávaném případě tedy, zdali původnímu stavebníkovi vzniklo právo provést předmětnou stavbu.(...) Posouzení toho, zdali právo provést stavbu vzniklo, mělo být v tomto případě založeno pouze na přezkoumání splnění zákonných požadavků tehdy účinného znění stavebního zákona; pakliže tato ustanovení o zkráceném stavebním řízení byla v projednávané věci porušena, má dle zvláštního senátu správní orgán bez dalšího vydat rozhodnutí o tom, že stavebníkovi právo provést stavbu nevzniklo.(...) Jestliže se však městský soud nad rámec přezkoumání správnosti závěrů tohoto zjištění zabýval též dalšími okolnostmi, tj. dlouhou dobou uplynulou od vydání předmětného certifikátu do podání žádosti o určení právního vztahu, otázkou dotčení práv třetích osob a provedl test proporcionality, v němž převážila ochrana práv nabytých v dobré víře, jednal tím nad rámec toho, co mohl a měl přezkoumávat v případě napadení tohoto deklaratorního rozhodnutí.“*
31. Podle Nejvyššího správního soudu tudíž otázka ochrany práv nabytých v dobré víře ve správnost certifikátu a všechny další okolnosti případu, včetně dlouhé doby, která uplynula od vydání certifikátu do jeho zpochybnění (resp. od vydání usnesení zvláštního senátu ze dne 6. 9. 2012, č. j. Konf 25/2012-9 a podáním návrhu podle § 142 správního řádu), a včetně skutečnosti, že stavba již byla v mezidobí realizována, mají být zváženy až v řízeních, která na rozhodnutí podle § 142 naváží (např. řízení o odstranění stavby nebo o jejím dodatečném povolení). Rozhodnutím (které je nyní městským soudem posuzováno) o tom, že stavebníkovi na základě certifikátu nevzniklo oprávnění provést stavbu, není totiž nijak předjímáno, jak by měla být nakonec vyřešena otázka ne/povolení samotné stavby. Tímto rozhodnutím se v důsledku pouze otevírá cesta k tomu, aby osoby, které byly v minulosti postupem autorizovaného inspektora zkráceny na svých procesních právech, mohly v návazném řízení uplatnit své námitky. Stejně tak bude ale moci v návazném řízení uplatnit své argumenty žalobce. Nejvyšší správní soud tak shrnuje: *„Teprve v rámci takového následného řízení bude prostor pro posouzení všech relevantních okolností daného případu nastanuvších až po okamžiku oznámení příslušného certifikátu stavebnímu úřadu, kterými žalobce argumentoval již v žalobě proti napadenému deklaratornímu rozhodnutí.“*
32. Skutečnost, že Ministerstvo pro místní rozvoj ve svém stanovisku, na které se odkázal žalobce, zastává jiný právní názor, není pro hodnocení dané právní otázky soudem relevantní. Správní soud neposuzuje, zda je správní rozhodnutí v souladu s interními akty veřejné správy (nadto zřejmě pouze doporučující či diskursivní povahy), ale zda je v souladu s právními předpisy.
33. Další námitkou, kterou se městský soud musel zabývat, bylo zpochybnění toho, jak žalovaný a před ním Úřad městské části Praha 3 posoudil postup autorizovaného inspektora při vydání certifikátu podle § 117 stavebního zákona, resp. způsob, jakým

naložil s námitkami uplatněnými osobami, které by byly účastníky stavebního řízení. Městský soud ani tuto námitku neshledal důvodnou.

34. Žalovaný postupu autorizovaného inspektora vyčetl, že v rozporu s § 117 odst. 4 stavebního zákona neprojednal s osobami, které by byly účastníky stavebního řízení, a jejich námitky v certifikátu vypořádal tak, že je označil za nepřipustné (formulace: „Z hlediska stavebního zákona není pro tuto etapu považovat vyjádření (...) za námitky do stavebního řízení (pro ověření dokumentace pro stavební povolení v rámci zkráceného stavebního řízení dle § 117 stavebního zákona).“; formulace je užitá při vypořádání námitek obou zmiňovaných osob, viz str. 8 certifikátu). Žalovaný dále konstatoval, že autorizovaný inspektor v rozporu s § 117 odst. 4 sám rozhodl o námitkách, ačkoliv k tomu nebyl zákonem zmocněn, naopak měl podle citovaného ustanovení předložit námitky k vypořádání stavebnímu úřadu.
35. Městský soud se plně ztotožňuje s názorem žalovaného. Autorizovaný inspektor nebyl podle § 117 odst. 4 ve znění účinném do 31. 12. 2012 stavebního zákona oprávněn samostatně vypořádat námitky osob, které by byly účastníky stavebního řízení, mohl se toliko snažit neformálním projednáním námitek odstranit rozpory z nich vyplývající. Pokud ale rozpory nadále trvaly (resp. k jejich projednání vůbec nedošlo), potom byl autorizovaný inspektor povinen předložit tyto námitky k vypořádání podle § 114 stavebního zákona stavebnímu úřadu. Autorizovaný inspektor nebyl oprávněn ani samostatně vyhodnotit, zda jsou podané námitky přípustné (ve smyslu § 114 odst. 2 stavebního zákona), neboť takový závěr může učinit pouze ten, kdo je oprávněn námitky vypořádat, tedy stavební úřad. Uvedený závěr je přitom nasnadě, autorizovaný inspektor je v souvislosti se danou stavbou ve smluvním vztahu se stavebníkem (§ 117 odst. 1), je jím placen, nemůže být proto garantem nestranného vypořádání námitek směřujících proti stavebnímu záměru, který chce stavebník realizovat.
36. Obdobně se přitom vyjádřil i zvláštní senát v citovaném usnesení ze dne 6. 9. 2012, č. j. Konf 25/2012-9, když uvedl: „*Aby autorizovaný inspektor byl správním orgánem dle § 1 odst. 1 spr. ř. či § 4 odst. 1 písm. a) s. ř. s., musela by mu dále být náležitým způsobem, totiž zákonem, svěřena pravomoc k výkonu působnosti v oblasti veřejné správy, v daném případě k vydávání certifikátů s právními účinky rozhodnutí. To však žádný zákon neučinil. Právním podkladem činnosti inspektorů je, jak plyne z výše uvedeného, soukromoprávní smlouva, kterou se inspektor zaváže, že pro stavebníka (a nikoli pro stát či stavební úřad) ověří projektovou dokumentaci a vydá na danou stavbu certifikát, jímž stvrdí, že dokumentaci ověřil (§ 117 odst. 3 stav. zákona). Inspektor dokonce nemá ani žádnou pravomoc autoritativně rozhodovat o námitkách osob, které by byly účastníky řízení. Tato vyjádření mají být souhlasná nebo je autorizovaný inspektor neformálním způsobem vypořádá, jinak v případě trvajících rozporů musí věc předložit stavebnímu úřadu. K tomu uvedl Krajský soud v Hradci Králové, že: „Autorizovaný inspektor není oprávněn rozhodovat o tom, zda tu kterou námitku vypořádal, a odstranil tak rozpory mezi osobami, které by jinak byly účastníky řízení, či zda je to vůbec námitka vhodná (přiléhavá) k vypořádání. Vypořádáním námitek v kontextu § 117 odst. 4 stavebního zákona z roku 2006 je třeba rozumět takový výstup, na jehož základě všechny námitky (i absurdní) zcela odpadnou a po jejich vypořádání nastane naprosto bezkonfliktní stav.“ (rozsudek ze dne 4. 8. 2011, čj. 30 A 13/2011 - 46).“*
37. Skutečnost, že žalovaný i Úřad městské části Praha 3 v minulosti neformálně i např. rozhodnutím (kterým byla zamítnuta žádost o vydání předběžného opatření) osvědčili

platnost oprávnění stavebníka provést stavbu na základě certifikátu autorizovaného inspektora, nemá v posuzované věci význam. Skutečnost, zda stavebníkovi vzniklo na základě certifikátu oprávnění provést stavbu, nebylo předmětem těchto řízení. Tyto skutečnosti ale mohou být relevantní v navazujících řízeních jako doklad dobré víry stavebníka i dalších osob ve správnost certifikátu.

38. Rovněž tak námitka, že ve vyjádření Úřadu městské části Praha 3 ze dne 10. 3. 2014 byla platnost certifikátu potvrzena, není relevantní. Ze shora citovaných rozsudků Nejvyššího správního soudu jasně vyplývá, že i kdyby byl žalobce v tomto správním řízení úspěšný, mohlo by být zahájeno ve věci toho samého certifikátu další řízení dle § 142 správního řádu a to na základě žádosti jiné opomenuté osoby, ve kterém by mohlo být rozhodnuto v neprospěch žalobce. Nadto je zřejmé, že v daném případě Úřad městské části Praha 3 nevedl řízení podle § 142 správního řádu a jeho vyjádření z 10. 3. 2014 není deklaratorním rozhodnutím ve smyslu tohoto ustanovení.

IV.

Závěr a rozhodnutí o nákladech řízení

39. Městský soud s odkazem na shora uvedené závěry rozhodl tak, že žalobu v souladu s § 78 odst. 7 s. ř. s. jako nedůvodnou zamítl.
40. O náhradě nákladů řízení rozhodl soud v souladu s § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobce neměl ve věci úspěch, a nemá proto právo na náhradu nákladů řízení; žalované pak v řízení o žalobě ani v řízení o kasační stížnosti nevznikly žádné náklady nad rámec běžné úřední činnosti. Stran nákladů řízení osob zúčastněných na řízení městský soud konstatuje, že žádné z nich neuložil plnění povinnosti ani u žádné z nich nehledal okolnost hodnou zvláštního zřetele, v souladu s § 60 odst. 5 s. ř. s. tak žádné z nich náhradu nákladů řízení nepřiznal.

P o u č e n í:

Proti tomuto rozsudku není kasační stížnost přípustná (viz § 104 odst. 3 písm. a) s. ř. s.).

V Praze dne 11. března 2020

JUDr. Slavomír Novák v.r.
předseda senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje J. V.